

[Camma Larsen-Ledet.]

fra Den almindelige danske Jordemoderforening har haft foretræde for udvalget.

Under selve udvalgsarbejdet lykkedes det ikke — og det havde vel heller næppe nogen ventet i en sag som denne, der i høj grad spiller på følelserne — at skabe fuld enighed om lovforslaget med eller uden ændringer. Der opnåedes dog enstemmighed om, at § 1, stk. 1, ændres, så der i særlige tilfælde — og herved forstås sådanne, hvor fødslen trækker ud — kan ydes én undersøgelse mere, end lovforslaget hjemlede ret til, således at der kan blive tale om indtil 7 forebyggende helbredsundersøgelser hos en jordemoder.

Endvidere etableredes i udvalget enighed om, at bestemmelsen i § 1, stk. 2, hvori står, at lægens pligt til enten selv at tilbyde svangre kvinder vejledning i brugen af svangerskabsforebyggende midler eller til at henvise herom til en mødrehjælpsinstitution eller til anden lægelig vejledning får en tilføjelse om, at hvis kvinden ikke ønsker at gøre brug af denne læge, stilles hun frit med hensyn til selv at opsøge én anden læge eller en mødrehjælpsinstitution.

Under udvalgsarbejdet har myndighedsloven fået sin store part af opmærksomheden, og man har gennem indenrigsministeriet spurgt justitsministeriet, om der i forbindelse med det foreliggende lovforslag er tilstrækkeligt grundlag for en ændret fortolkning af myndighedslovens regler. Af svaret fremgår, at det er der ikke; men justitsministeriet tilføjer dog, at man intet har at indvende imod, at kravet om samtykke fra forældremyndigheden i forbindelse med vejledning i brugen af svangerskabsforebyggende midler opgives, under forudsætning af at der skabes lovhjælp herfor. Det er denne lovhjælp, der søges skabt igennem det af udvalget under nr. 3 stillede ændringsforslag, som indenrigsministeren har tiltrådt.

Som lovforslaget blev fremsat af indenrigsministeren, tilsigtede det at forebygge et for hurtigt indtrædende svangerskab efter et lige overstået. Imidlertid har et flertal i udvalget stillet det under nr. 5 anførte ændringsforslag, idet dette flertal er af den opfattelse, at loven bør udvides, så den med hensyn til oplæring i præven-

tion også omfatter kvinder i 15-18 års alderen, der ikke har født. Aldersgrænsen nedad er foreslået bl. a. i konsekvens af, at den kriminelle lavalder er 15 år. Fra-vigelsen af reglen i myndighedsloven skal herefter også omfatte denne gruppe unge, hvilket vil betyde, at den unge kvinde kan søge lægelig vejledning uden forældrenes viden. Indenrigsministeren har tiltrådt denne flertalsindstilling, hvilket jeg i øvrigt finder anledning til at takke ministeren for.

Det siger sig selv, at mine gruppefæller i udvalget og jeg ikke har været glade ved at tilsidesætte forældremyndigheden; men vi mener, at det er forsvarligt at gøre det på grund af de mange uønskede børn og antallet af såvel legale som illegale aborter, et tal, som vi netop ønsker nedbragt igennem loven. Der blev i finansåret 1964-65 født 2.252 børn af mødre i alderen 15-17 år. Jeg kan ikke vide noget som helst konkret om, hvorvidt disse unge har indhentet deres forældres eller værges tilladelse til at få disse poder, men jeg tillader mig at tvivle på, at nogen af dem har spurgt. Når det er tilladt at lave børn fra 15 års alderen uden forældrenes samtykke, må det efter min mening også være tilladt fra samme alder at forebygge uønsket graviditet uden først at skulle spørge om forlov.

At der findes en del forældre i dette land, som ikke har noget imod, at deres umyndige datter vejledes i prævention af en læge, ses af den såkaldte Glostrupundersøgelse, hvoraf det fremgår, at 83 pct. af de adspurgte vil være indforstået med, at en læge skal kunne tilpasse et pessar på en pige mellem 15 og 18 år, selv om hun henvender sig uden forældrenes viden. Der foreligger endnu ikke en lignende undersøgelse fra andre dele af landet. Derimod ved vi fra mødrehjælpsens statistik, at der i finansåret 1963-64 var 223 15-årige, som søgte mødrehjælpen om hjælp eller abort; heraf var de 78 fra hovedstaden, de 70 fra provinsen og de 75 fra landet. Af 16-årige var der i alt 711, og af 17-årige 1.336, som søgte om hjælp eller abort. Af disse tal mener jeg vi kan aflæse, at behovet for oplæring i prævention og for oplysning og seksualvejledning i øvrigt er stort.

For mig er det helt uforståeligt, at et fag som seksualundervisning ikke for længst